

PROPOSTES AL MINISTRE DE JUSTÍCIA

QUE EFECTUA EL CONSELL DE L'ADVOCACIA
CATALANA AMB MOTIU DE LA VISITA DEL
SR. MINISTRE A LA SEU DEL CONSELL I LA SEVA
ASSISTÈNCIA A LA REUNIÓ DEL PLE EL DIA
18.12.2014

18.12.2014

Reunit el Ple del Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, per convocatòria extraordinària del seu president, amb motiu de la visita del ministre de Justícia del Govern, Sr. Rafael Catalá Polo, i amb assistència dels consellers que l'integren, s'han efectuat les següents propostes en matèria de justícia i dret, relacionades amb les àrees d'actuació del Consell i que s'elevan al senyor ministre de Justícia per a la seva valoració i consideració:

I. Amb relació a l'organització judicial:

Davant el resultat dels treballs preparatoris de l'Avantprojecte de llei de reforma de la Llei orgànica del poder judicial i de la Llei de demarcació i planta judicial, dels quals es desprenia la supressió dels partits judicials i, per tant, dels jutjats la seu dels quals no es trobi actualment a les capitals de província, l'Advocacia Catalana ja ha manifestat en diverses ocasions la seva oposició a aquesta reforma.

En aquest sentit, la **justícia de proximitat** és un element essencial per a un funcionament adequat de l'Administració de justícia, ja que no només suposa apropar els serveis públics al ciutadà i fer que aquests percebin l'Administració de justícia com una cosa pròpia, sinó també procurar-los un servei més eficaç; la qual cosa comportaria, sens dubte, una justícia més satisfactòria per al ciutadà.

18.12.2014

II. Amb relació a la garantia del dret dels ciutadans a l'accés a la justícia:

Les recents reformes legislatives dutes a terme en els tres últims anys han afectat de manera greu el dret d'accés a la justícia. En aquest sentit, l'afectació de més incidència ha estat, sens dubte, la Llei 10/2012, de 20 de novembre, per la qual es regulen determinades **taxes en l'àmbit de l'Administració de justícia** i de l'Institut Nacional de Toxicologia i Ciències Forenses, tant per la imposició i exigència del pagament de taxes a la totalitat dels usuaris de la justícia, incloses les persones físiques i les petites i mitjanes empreses, com pel propi import de les taxes (la desproporció d'una quota de 800 euros en concepte de recursos d'apel·lació o de 1.200 euros pels recursos de cassació, addicionals en tot cas al dipòsit per recórrer ja existent abans del 2012, fa en moltes ocasions inviable l'accés a la segona instància), així com pels efectes processals que, segons la Llei, comporta l'impagament de la taxa, que conduirà a l'arxivament de les actuacions i a la privació del dret a la tutela judicial efectiva, efecte que els tribunals ja comencen a qüestionar per possible vulneració de la Constitució.

Per tot això, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita al ministre la derogació de la Llei 10/2012 i de la seva reforma operada pel Reial decret llei 3/2013, de 22 de febrer**, o amb caràcter subsidiari la seva modificació en la línia de la Proposició de llei que es troba en tramitació al Congrés dels Diputats (expedient 122/000177) sobre derogació de les taxes judicials establertes per la Llei 10/2012, de 20 de novembre, presentada el passat 24 de novembre i qualificada el 3 de desembre, que sol·licita que el criteri del Govern, a instància del ministre de Justícia, sigui favorable a la tramitació i aprovació d'aquesta Proposició de llei.

En la mateixa línia de garantir el dret dels ciutadans a l'accés a la justícia, es planteja **la retirada del Projecte de llei d'assistència jurídica gratuïta**, actualment en tramitació al Congrés dels Diputats, en els termes en què actualment es troba redactat i, molt especialment, respecte de l'article 25.2 de

18.12.2014

l'actual Projecte, pel greu perjudici que comportaria per a la justícia de proximitat amb els consegüents inconvenients per al justiciable.

També entenem que l'actual Projecte envaeix sense cap justificació les competències que la Constitució, en benefici dels justiciables, concedeix tant a la Generalitat de Catalunya com als col·legis d'advocats en matèria de gestió del Torn d'Ofici i de l'Assistència Jurídica Gratuïta.

Pel que fa als paràmetres econòmics de la indemnització que perceben els professionals per la prestació d'aquest servei, les possibles diferències entre els mòduls compensatoris existents en unes comunitats i altres, així com en l'àmbit del Ministeri, no poden ser resoltes amb una rebaixa d'aquests imports; tant perquè la fixació d'aquests paràmetres econòmics de la indemnització correspon a les comunitats autònomes que tenen assumida la competència, com perquè no seria raonable una igualació dels paràmetres retributius en perjudici dels professionals que presten el servei.

És necessària, doncs, la retirada de l'actual Projecte de llei i l'inici de noves reunions amb l'advocacia institucional per poder consensuar el contingut de la nova regulació d'aquest servei públic essencial per garantir la tutela judicial efectiva dels ciutadans que no tenen recursos per litigar; regulació que, mantenint la distribució de competències que conté la llei vigent, hauria d'exigir, en tot cas, disposar de despatx professional en el partit judicial on es prestarà el servei al ciutadà beneficiari de la justícia gratuïta, així com garantir una formació addicional per als professionals que sol·licitin l'accés al Servei del Torn d'Ofici.

III. Amb relació a la garantia del dret dels ciutadans a l'ús de les llengües oficials en les seves relacions amb l'Administració de justícia:

Es troba actualment en tràmit parlamentari la Proposició de llei orgànica de modificació de la Llei orgànica del poder judicial i altres normes connexes, en

18.12.2014

matèria de drets lingüístics en l'àmbit de la justícia (expedient 125/000016), presentada pel Parlament de Catalunya el passat 5 de desembre i qualificat el 16 de desembre.

En aquest sentit, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita el suport del Ministeri de Justícia a la tramitació i l'aprovació de la modificació de la Llei orgànica del poder judicial i de la Llei 50/1981**, per la qual es regula l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal, a l'efecte que es pugui establir com a requisit per a l'exercici del càrrec de jutge, magistrat i secretari judicial i, en general, per al personal al servei de l'Administració de justícia a Catalunya, el coneixement adequat i suficient tant de la llengua catalana com del dret propi de Catalunya, a l'efecte de poder complir els drets lingüístics dels ciutadans usuaris d'aquest servei públic.

IV. Amb relació a la garantia del dret dels condemnats penalment a la rehabilitació i reinserció social:

L'article 25.2 de la Constitució espanyola garanteix que les penes privatives de llibertat i les mesures de seguretat estiguin orientades cap a la reeducació i reinserció social. En determinats moments i davant de determinats fets, es poden proposar mesures legislatives que qüestionin aquest mandat constitucional. Considerem que això és el que ha passat amb la proposta de regular una nova pena de presó permanent revisable, per a determinats delictes, continguda en diversos apartats de l'Avantprojecte de reforma del Codi penal.

Davant d'això, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita al ministre de Justícia la retirada d'aquesta nova pena de presó**, per considerar que vulnera les previsions constitucionals de reinserció que han de guiar tota política penitenciària.

18.12.2014

V. Amb relació a la garantia del dret dels ciutadans a la seguretat:

Es troba actualment en tràmit parlamentari, havent quedat ja aprovat al Congrés dels Diputats, el Projecte de llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana (expedient 121/000105), presentat pel Govern el passat 18 de juliol.

Davant les previsions que conté el Projecte esmentat, que comporten una limitació clara dels drets i garanties dels ciutadans, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita al ministre de Justícia que insti la retirada d'aquest Projecte de llei** abans de continuar la seva tramitació al Senat.

En el mateix sentit, l'Avantprojecte de reforma de la Llei d'enjudiciament criminal preveu la possible intervenció policial de les comunicacions telefòniques i en altres suports informàtics sense disposar de l'autorització judicial prèvia, així com la supressió de la presència obligatòria de lletrat per procedir a l'extracció i presa de mostres biològiques als detinguts per a la realització de proves d'ADN, quan sentències recents de la Sala Segona del Tribunal Suprem han confirmat que la presa de mostres biològiques per la policia a un detingut sense que estigui present el seu advocat no són vàlides com a prova judicial atès que vulneren els seus drets constitucionals.

Per tot això, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita al ministre de Justícia que reconsideri la regulació que conté l'Avantprojecte de llei** en relació amb les qüestions esmentades.

18.12.2014

VI. Amb relació al dret dels ciutadans a un habitatge digne:

Les actuals circumstàncies de la situació econòmica que afecta Europa en forma de crisi econòmica i financera han comportat gravíssims perjudicis per als ciutadans. En el cas d'Espanya, un dels problemes més greus que s'ha presentat en els últims anys és la pèrdua de l'habitatge habitual a causa de l'execució hipotecària instada davant l'impagament de les quotes.

L'Advocacia Catalana ja va sol·licitar al Ministre de Justícia en la reunió del passat mes d'octubre que, davant el greu problema que suposa per a les famílies en situació de sobreendeutament, i de forma especial davant l'increment d'execucions hipotecàries, el Govern espanyol hauria de considerar l'aprovació d'una nova regulació legislativa que contribueixi a pal·liar aquest problema.

En aquest sentit, el Consell de la Advocacia Catalana sol·licita al ministre de Justícia que insti la presentació d'una regulació en el sentit que contenia la Proposició de llei de mesures contra el sobreendeutament personal i familiar i de protecció enfront de procediments d'execució hipotecària de l'habitatge habitual, que el Parlament de Catalunya va presentar al Congrés dels Diputats el juliol de 2012 i que va ser rebutjada en seu parlamentària.

Cal recordar que aquesta Proposició de llei, que havia rebut el suport de la totalitat dels diputats del Parlament de Catalunya i el suport de tots els grups parlamentaris en l'oposició al Congrés dels Diputats, regulava, entre d'altres procediments extrajudicials, el de la dació en pagament i un tractament fiscal especial favorable a les persones i famílies vulnerables i amb risc d'exclusió social.

L'Advocacia Catalana considera que el Codi de bones pràctiques aprovat en el seu dia per al sector de la banca no ha solucionat els problemes existents ni ha aconseguit resoldre la situació en què es troben milers de famílies, de manera que s'han d'adoptar noves mesures legals per pal·liar els efectes de les execucions hipotecàries i evitar els desnonaments indiscriminats.

En el mateix sentit, l'Advocacia Catalana **reclama de forma urgent la regulació legal de la segona oportunitat**, a fi de no tan sols d'ajudar les

18.12.2014

persones i famílies més desfavorides, sinó també de recuperar l'economia, com així ha succeït en els països que han aprovat recentment aquesta regulació.

VII. Amb relació a l'accés a la professió d'advocat:

La implementació definitiva de la Llei 34/2006, de 30 d'octubre, sobre l'accés a les professions d'advocat i procurador, ha culminat aquest any 2014 amb la primera convocatòria de les proves d'accés. En aquest sentit, el ministre de la Presidència va aprovar, a proposta conjunta dels ministres de Justícia i d'Educació, Cultura i Esport, l'Ordre PRE/404/2014, de 14 de març, per la qual es convoca la prova d'avaluació de l'aptitud professional per a l'exercici de la professió d'advocat per a l'any 2014.

Tant la forma en què es va dur a terme la convocatòria com la mateixa regulació de les proves d'accés, en relació amb el contingut del programa i el lloc de desenvolupament d'aquestes proves, va suscitar la reacció i l'oposició de l'advocacia. En aquest sentit, el Consell de l'Advocacia Catalana va interposar un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa de l'Audiència Nacional contra aquesta Ordre, per considerar que vulnera la llei en relació amb el contingut del programa i el lloc de desenvolupament de les proves.

Per tot això, el Consell de l'Advocacia Catalana **sol·licita al ministre de Justícia que, per a futures convocatòries de les proves d'accés, es tingui en compte** i valori que:

- a) Les proves d'accés a la professió d'advocat han de tenir un contingut eminentment pràctic, per la qual cosa cal descartar el sistema de test com a mecanisme vàlid per a la correcta avaluació de les aptituds professionals de l'aspirant a advocat.

18.12.2014

- b) El lloc de realització de les proves s'ha d'establir, d'acord amb els criteris generals que determina la Llei 34/2006, a les comunitats autònomes. La decisió d'aquest any 2014 de convocar una única prova concentrada i centralitzada a Madrid s'acull a la previsió que, amb caràcter excepcional i sempre motivada, esmenta el Reglament d'execució de la Llei, però no pot convertir-se en la regla general. Això, a més de privar les comunitats autònomes de la participació que la Llei els atorga, afecta greument els drets dels ciutadans que es presenten a aquestes proves d'accés, causant una clara discriminació entre els residents a la capital de l'Estat i la resta. La realització de les proves de manera simultània en diverses seus no ha de comportar tampoc cap problema a l'efecte de garantir el resultat, i és el que es fa actualment en les proves de capacitació professional que, organitzades pel Consell General de l'Advocacia Espanyola, es realitzen anualment amb caràcter simultani en els diferents col·legis d'advocats. Tampoc pot al·legar, com a motivació per a una convocatòria amb prova única centralitzada, qüestions de cost econòmic, ja que la repercussió d'aquest amb el model previst a la Llei amb caràcter general és mínim.
- c) El contingut de les proves d'accés ha de garantir el dret dels ciutadans a l'ús de les llengües cooficials a les comunitats autònomes, per la qual cosa els models dels quaderns d'examen també han d'estar disponibles en aquestes llengües diferents del castellà.
- d) El contingut de les proves d'accés ha d'incloure, així mateix, les especialitats derivades, en totes les matèries, de les normes de dret propi de les comunitats autònomes, a l'efecte de garantir els deguts coneixements i aptituds professionals dels futurs advocats que han d'exercir la seva professió a la comunitat autònoma en qüestió.

18.12.2014

VIII. Amb relació a la qualitat en la prestació dels serveis professionals:

La importància de la deontologia professional en l'exercici de la professió d'advocat i el seu control per mitjà dels mecanismes d'autoregulació i autoexercici per part dels col·legis professionals, és essencial per a la qualitat òptima en l'exercici de la professió en benefici dels ciutadans usuaris dels serveis professionals.

En aquest sentit, hem de recalcar que la competència sobre aquest control deontològic recau en els col·legis professionals i ha de continuar residint-hi. Ben lluny del corporativisme, els col·legis professionals, màxims coneixedors de la realitat de la seva professió, són, per això, els màxims garants de la qualitat en el seu exercici. A aquest efecte, s'està impulsant des del Consell de l'Advocacia Catalana que els departaments de deontologia dels col·legis d'advocats obtinguin la certificació ISO 9001 de qualitat en el servei.

Igualment, la importància de la formació contínua per al correcte exercici de l'advocacia guiarà el criteri dels col·legis d'advocats en l'oferta de serveis als seus col·legiats, en ser considerada una garantia del nivell adequat de coneixements imprescindible per a la prestació del servei en benefici dels interessos dels ciutadans usuaris.

Barcelona, 18 de desembre de 2014

Signat

Abel Pié Lacueva

18.12.2014

President del Consell de l'Advocacia Catalana

18.12.2014